

Karfitsa

#book

ΤΕΣΥ ΜΠΑΪΛΑ

«Κάθε βιβλίο και... μήνυμα»

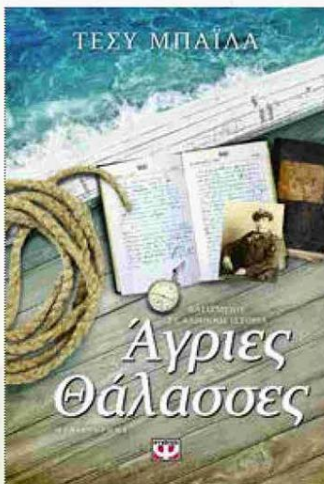
Με μεγάλη της αγάπη τη θάλασσα και καταγωγή από τη Σαντορίνη, η συγγραφέας Τέσυ Μπαΐλα μας ταξιδεύει με το καϊκι του Μιλτιάδη και με το νέο της βιβλίο «Άγριες Θάλασσες» στην Ελλάδα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και περιγράφει στην **Karfitsa** τις πράξεις ενός αφανούς ήρωα...

Τι μηνύματα θέλετε να στείλετε μέσα από την λογοτεχνία σας;

Ξέρετε στη λογοτεχνία δεν υπάρχουν ξεκάθαρες προθέσεις. Κάθε βιβλίο κοιβάται από μόνο του το δικό του μήνυμα. Αυτό που πραγματικά θα ήθελα όμως είναι να κάνω τον αναγνώστη να στραφεί προς τον άνθρωπο, επειδή δεν υπάρχει μεγαλύτερη εξελικτική δύναμη στη ζωή από την ίδια την ανθρωπιά και στις μέρες μας είναι απαραίτητη περισσότερο από ποτέ.

Ποια ήταν η αφορμή για τις «Άγριες Θάλασσες»;

Για μένα η περίπτωση που λέγεται «Άγριες Θάλασσες» ξεκίνησε περίπου τρία χρόνια πριν, όταν ο δήμος Πειραιά διοργάνωσε μια έκθεση με τα προσωπικά αντικείμενα του Μιλτιάδη Χούμα. Εκεί λοιπόν είχα την ευκαιρία να μιλήσω με τα παιδιά του, κυρίως με τον μικρότερο γιο του, τον Γιάννη και να μιλήσω, κατά κάποιο τρόπο σε μια συγκλονιστική σελίδα της Ιστορίας, μια σελίδα από αυτές που δε θα γραφτούν ποτέ στα σχολικά εγχειρίδια και που ο χρόνος απειλεί να σβήσει όταν χαθεί η μνήμη τους. Αυτό όμως που πραγματικά με γοήτευσε στον άνθρωπο Μιλτιάδη Χούμα και με έκανε να αποφασίσω να γράψω αυτό το βιβλίο δεν είναι μόνο το απειλητικό πέρας της ιστορίας του στη λήθη αλλά κυρίως ο τρόπος που ο ίδιος αντιμετώπιζε όλη αυτή τη δράση του κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν όλα είχαν τελειώσει. Όποιος διαβάσει το βιβλίο θα δει ότι σχεδόν δεν ξαναμίλησε ποτέ για ό,τι είχε κάνει, για τις αποστολές στις οποίες συμμετείχε, για τους κινδύνους ή το φόβο που αντιμετώπιζε και όλα αυτά για μια πατρίδα που δεν του χάριστηκε ποτέ, που μετά τον πόλεμο τον καταδίκασε σε έναν δύσκολο αγώνα επιβίωσης. Είναι ενδεικτικό ότι δεν είπε τίποτα στα παιδιά του αλλά και ούτε στη γυναίκα του όταν το 1946 τον παρασημοφόρησε με τα ανώτατα διατάγματα του Βρετανικού πολεμικού ναυτικού ή βρετανική κυβέρνηση σε ειδικά τελετή στον Πειραιά. Προσπάθησα λοιπόν να καταλάβω ποιο λόγο έκαναν έναν άνθρωπο να διαθέτει το καϊκι του και τη ζωή του και να οργώνει τις θάλασσες προκειμένου να βοηθήσει στη διαφυγή Άγγλων και Ελλήνων αγωνιστών, προς στη Μέση Ανατολή, κυριολεκτικά μέσα στη δίνη του πολέμου και να ντύνεται τη σιωπή μετά από μια τέτοια πορεία και πόσο μέγεθος ψυχής είναι απαραίτητο για να αφήσει κανείς πίσω του όλα όσα σημαδεύουν μια ζωή ζυμωμένη στις επάλξεις ενός τέτοιου αγώνα. Και όλο αυτό θέλησα να το ντύσω μυθιστορηματικά. Το βιβλίο είναι μια μυθιστορηματική μαρτυρία για τη ζωή αυτού του ανθρώπου και την προσφορά του στην ναυτική Αντίσταση της χώρας κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Όταν συναντήσατε μια ηρωίδα που είναι μέρος του βιβλίου σας, τη γυναίκα του Μιλτιάδη, τι αποκομίσατε από αυτή την συνάντηση; Τι σας έκανε μεγαλύτερη εντύπωση;

Η συγκίνησή μου ήταν πολύ μεγάλη όταν βρέθηκα με την κ. Ελένη Χούμα, την καπετάνισσα του Μιλτιάδη. Σημαντική ήταν η στιγμή που συνομίλησα μαζί της και την μαγνητοφώνησα. Και ήταν σημαντική στιγμή, επειδή, όταν απομαγνητοφώνησα αργότερα τη συζήτησή μας, είδα μπροστά μου να αναδημιουργείται εκείνος ο ταρσαυμένος κόσμος και κυρίως άκουγα τη φωνή του, άκουγα τις λέξεις, όπως τις πρόφερε η αγωνία εκείνης της εποχής. Ένιωθα τον παλμό τους. Και παράλληλα, μέσα στο βλέμμα αυτής της κ. Ελένης είχα δει να διαγράφεται μπροστά μου ένα ολοζώντανο κομμάτι της Ιστορίας αυτού του τόπου, τυλιγμένο στη δωρική αξιοπρέπεια της γυναίκας αυτής. Ήταν μια τεράστια εμπειρία.

Στην Ευρώπη και όχι μόνο, υπάρχει πλέον δικασμός, προκατάληψη, δυσπιστία και φόβος και ιδιαίτερα λόγω των προσφύγων. Στο βιβλίο σας περιγράφετε

μια παρόμοια κατάσταση αλλά εκεί σώζονται Έλληνες, πιστεύετε πως η κατάσταση αυτή είναι αναστρέψιμη;

Ακριβώς αυτή είναι η δύναμη της λογοτεχνίας. Να ρίξει φως και να φωτίσει τη σκληρότητα μιας εποχής και να αναδείξει τις αναλογίες της στη σημερινή. Γράφοντας αυτό το βιβλίο δεν έγραφα μόνο για το παρελθόν αλλά ένα βιβλίο διαχρονικό, αφού ο κόσμος, δυστυχώς, δεν άλλαξε, οι θάλασσες παραμένουν άγριες, οι πρόσφυγες του δικού μου βιβλίου βρέθηκαν τότε στις ακτές της Τουρκίας και φιλοξενούν σήμερα στα σπίτια τους τους σημερινούς πρόσφυγες και η ζωή ζητά από εμάς να φτιάξουμε έναν κόσμο από την αρχή. Αν το καταφέρουμε, ναι η κατάσταση θα είναι αναστρέψιμη αλλά ιστορικά έχει αποδειχθεί ότι «για να γυρίσει ο ήλιος θέλει δουλειά πολλή».

Ποιο είναι το αγαπημένο σας μάτο;

Μια φράση του Οδυσσέα Ελύτη: «Πιάσε το πρέπει από το ι και γδάρε το ίσα με το π» για την κατάλυση όλων εκείνων των νοστροπιών που φιλικίζονται τη ζωή μας και την ελευθερία που προεβύει.

Ένα μυθιστόρημα ιστορικών γεγονότων στο Β Παγκόσμιο Πόλεμο, πόσο δύσκολο ήταν η συλλογή των πληροφοριών και των μαρτυριών για τη συγγραφή του βιβλίου;

Το βιβλίο στηρίζεται στο εξαιρετικό οργανωμένο αρχείο της οικογένειας Χούμα, ένα αρχείο που επί είκοσι επτά χρόνια έχει συγκεντρώσει η οικογένεια και σε μια σφαιρική βιβλιογραφία που μου παρέδωσε ο μικρότερος γιος του καπετάν Μιλτιάδη, ο Γιάννης Χούμας. Βιβλιογραφία που σκευάζον με τη δράση του Μιλτιάδη, με τη δράση της οργάνωσής διαφυγής, Μ19, στην οποία τον στρατολόγησε ο Μαϊκλ Πάρις και περιείχε έγγραφα συνωμοτικού χαρακτήρα και οδηγίες προς τους ανθρώπους που το καϊκι θα διέσχιζε, οι οποίες δημοσιοποιούνται για πρώτη φορά μέσα στο μυθιστόρημα. Μια εξαιρετικά μεγάλη στιγμή για μένα είναι όταν κάρησα στα κέρα μου το ημερολόγιό του 1943 που διατηρούσε ο ίδιος ο Μιλτιάδης και στο οποίο κατηγορούσε με έναν ανιστορικό χαρακτήρα όλα όσα βίωσα και άκουσα να διαβάζω τις καταχωρήσεις του. Ένα ημερολόγιο που μετά το τέλος του πολέμου ο ίδιος έγραψε σε μια αποθήκη στο πατρικό του σπίτι στη Σάμο και βρέθηκε από τα παιδιά του μετά τον θάνατό του μαζί με τους ναυτικούς χάρτες που χρησιμοποιούσε, τα πλοιά του φυλλώδου και κάποια ναυτικά όργανα. Ήμουν όμως πολύ τυχερή επειδή σε όλη τη διάρκεια της συγγραφικής αυτής προσπάθειας είχα κοντά μου την οικογένεια του Μιλτιάδη να με διαμωφιζετε σημαντικά και τους ευκοινοτώ για μια ακόμη φορά για την εμπιστοσύνη τους και τη συνεργασία μας.

Π. Γιδραροπούλου